

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΜΑΡΙΑ ΠΗΓΟΥΝΑΚΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Έρευνα Focus Bari: Τι καθορίζει τις ανθρώπινες σχέσεις σήμερα;

Με τη νέα της έρευνα η εταιρεία καταγράφει τον τρόπο που άνδρες και γυναίκες γνωρίζονται, κάνουν φιλίες και σχέσεις

Οι σύγχρονοι τρόποι έκφρασης της ανθρώπινης επικοινωνίας έχουν μεταβληθεί ριζικά σε σχέση με παλιότερα. Στην εποχή μας η συστηματική χρήση της τεχνολογίας, των smartphones, των applications και των tablets, έχει διαμορφώσει ένα νέο μοντέλο συμπεριφοράς, σύγχρονο, αλλά και πολύ πιο απρόσωπο.

Αναμφισβήτητα διανύουμε μια περίοδο ρευστότητας των ανθρώπινων σχέσεων, αφού το φλερτ με την παραδοσιακή του μορφή ατονεί, τα δύο φύλα χρησιμοποιούν πιο άμεσους τρόπους είτε για να έρθουν πιο κοντά είτε για να χωρίσουν πιο εύκολα απ' ό,τι στο παρελθόν, ενώ οι γρήγοροι ρυθμοί της καθημερινότητας λειτουργούν ως εμπόδιο για τις επιθυμητές συναισθηματικές επενδύσεις. Προφανώς, η διαρκής και ολοένα αυξανόμενη χρήση του διαδικτύου μπορεί να αποτελεί μια φθηνή και ελκυστική επιλογή, ειδικά για τις νεότερες ηλικίες, αλλά ταυτόχρονα δημιουργήσε μια νέα ψηφιακή πραγματικότητα, στο πλαίσιο της οποίας οι κοινωνικές σχέσεις έχουν αποκτήσει εικονικό περιεχόμενο.

«Οι σχέσεις των νέων σήμερα και ο ρόλος του διαδικτύου» είναι το θέμα που απασχόλησε την τελευταία έρευνα της εταιρείας μετρήσεων Focus Bari, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζει αναλυτικά η LiFO. Ρωτώντας την Ξένια Κούρτογλου, ιδρύτρια της Focus Bari και συγγραφέα, αλλά και τον Πάνο Καμπούρη, κάτοχο MSc στην Κοινωνική Ψυχολογία, Research Project Manager στη Focus Bari και «δημιουργό» αυτής της έρευνας, ως προς το βασικό συμπέρασμά της, πήραμε την εξής απάντηση: «Το γενικό συμπέρασμα είναι πως οι σχέσεις των δύο φύλων έχουν γίνει σαφώς δυσκολότερες, πιο πολύπλοκες, πιο απαιτητικές, καθώς οι ρόλοι των δύο φύλων προσαρμόζονται σε νέα δεδομένα»

ΠΩΣ ΘΕΩΡΟΥΝ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ

Συνολικά, πώς θεωρείτε ότι είναι σήμερα οι σχέσεις των νέων ανθρώπων;

65%
% ΧΕΡΩΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ

18%
% ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ

17%
% ΕΙΝΑΙ ΟΤΙΔΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ

Ένα από τα πολύ σημαντικά στοιχεία της έρευνας είναι πως το 65% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι σχέσεις έχουν γίνει χειρότερες σε σχέση με παλαιότερα. Πώς εξηγείται αυτό το υψηλό ποσοστό;

Σύμφωνα με την κ. Κούρτογλου και τον κ. Καμπούρη, «προφανώς ζούμε σε μια εποχή που δημιουργεί αρκετές αρνητικές χροιές στην εθνική μας ψυχολογία. Με βάση και το ερευνητικό μας background, αυτή την κατάσταση θα μπορούσε να προκαλεί το "Halo effect", που σημαίνει «όταν είμαι γενικότερα άσχημα, τείνω να τα βλέπω όλα άσχημα». Από την άλλη μεριά, φαίνεται ότι όντως οι σχέσεις των δύο φύλων θεωρούνται πιο πολύπλοκες και απαιτητικές, καθώς ζούμε σε μια παγκόσμια κοινωνία, με ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο τοπίο σε πάρα πολλά επίπεδα: οικονομικό, αξιών, τεχνολογίας, ρυθμών καθημερινότητας και αγωνιών για το μέλλον. Ακόμα, φαίνεται ότι οι ταχύτητες με τις οποίες ζούμε φέρνουν μια συνεχή ανυπομονησία και μια αυξανόμενη επιθυμία για «άμεση ευχαρίστηση». Ο κόσμος έχει χάσει την υπομονή και τη μακροπρόθεσμη οπτική και αυτό είναι κάτι που καθρεφτίζεται και στις σχέσεις. Αυτό που επίσης διαπιστώνουμε από την έρευνα είναι ότι τα ζευγάρια χωρίζουν ευκολότερα, δηλαδή δεν διστάζουν να διαλύσουν τη σχέση ή τον γάμο τους, αναζητώντας νέες ευκαιρίες».

Είναι ενδεικτικό ότι από τα ευρήματα του στατιστικού δείγματος πιστοποιείται, κατά κάποιον τρόπο, η ευρεία αντίληψη ότι οι κοινωνικές μας σχέσεις έχουν αντικατασταθεί από αντίστοιχες εικονικές και πως η προσωπική επαφή έχει εξελιχθεί σε διαδικτυακή.

«Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι υπάρχει μια τέτοια τάση, ειδικά στις νεαρές ηλικίες. Η σχέση με το κινητό και τα social έχει γίνει στην κυριολεξία δεύτερη φύση –"έξις δευτέρα φύσις" έλεγαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι– σε αυτές τις ηλικίες (αλλά και σε λίγο μεγαλύτερες). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το αρχικό φλερτ τουλάχιστον να έρχεται περισσότερο ως "διαδικτυακή κρούση" παρά ως "φυσική κρούση". Κι ακόμα, η "διαδικτυακή κρούση" προσφέρει ένα δίχτυ ασφαλείας ειδικά στους πιο διστακτικούς και αμήχανους νεαρούς, που έτσι φλερτάρουν μεν, αλλά προστατευμένοι με αυτό τον τρόπο ενδέχεται να μην καταφέρουν ποτέ να αναπτύξουν τη δεξιοτήτα του φλερτ από κοντά. Επίσης, αν υπάρχει "διαδικτυακή απόρριψη", ο πόνος ελαχιστοποιείται, δεν τον βιώνει κάποιος ως αληθινό, ενώ από κοντά θα ήταν όχι μόνο πολύ μεγαλύτερος, θα ήταν πραγματικός» τονίζουν αμφότεροι.

Γιάννης Πανταζόπουλος_11.5.2018 | 06:55

*** Εικόνα:**

65% Χειρότερες από παλιότερα
18% καλύτερες από παλιότερα
17% είναι όπως και παλιότερα

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ: Στο Ιράν φυλακίζονται νέοι, επειδή χόρευαν αγκαλιασμένοι στον δρόμο.

Δύο νέοι άνθρωποι ηλικίας 20 ετών κατηγορήθηκαν για «διάδοση διαφθοράς και ανηθικότητας» ύστερα από ανάρτηση βίντεο στο οποίο φαίνεται να χορεύουν σε δημόσιο χώρο. Η νεαρή κοπέλα φαίνεται στο βίντεο να μην φορούσε το χιτζάμπ της. Στην δίκη τους αρνήθηκε το δικαίωμα στην υπεράσπιση.

Δικαστήριο στο Ιράν καταδίκασε ένα νεαρό ζευγάρι σε κάθειρξη 10 ετών και έξι μηνών για ένα βίντεο που ανάρτησαν στο οποίο χορεύουν σε δημόσιο χώρο, μεταδίδει το *Al Arabiya*. Η Αστιάζ Χαγκικί και ο αρραβωνιαστικός της Αμίρ Αχμαντί είναι και οι δύο τους 20 ετών. Μετά την δημοσίευση του βίντεο με τον χορό τους κατηγορήθηκαν για «διάδοση διαφθοράς και ανηθικότητας», «συνάθροιση και συμπαιγνία με σκοπό τη διατάραξη της εθνικής ασφάλειας» και συμμετοχή σε προπαγάνδα κατά του καθεστώτος, σύμφωνα με το Πρακτορείο Ειδήσεων Ακτιβιστών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (HRANA). Σημειώνεται ότι στο βίντεο, η Χαγκικί φαίνεται να χορεύει χωρίς να φορά το χιτζάμπ της, κάτι που απαγορεύεται στο Ιράν. Την 1η Νοεμβρίου, το ζευγάρι συνελήφθη. Εκτός από φυλάκιση, καταδικάστηκαν σε διετή απαγόρευση χρήσης του διαδικτύου και διετή απαγόρευση εξόδου από τη χώρα. Η ετυμηγορία εκδόθηκε από το Τμήμα 15 του Επαναστατικού Δικαστηρίου της Τεχεράνης, με επικεφαλής τον Αμπολγκασέμ Σαλαβάτι, έναν διαβόητο για την επιβολή αυστηρών ποινών δικαστή, σε άτομα που θεωρούνται απειλή για την Ισλαμική Δημοκρατία. Σύμφωνα με το πρακτορείο ειδήσεων HRANA, το οποίο επικαλείται πηγή προσκείμενη στην οικογένεια της Χαγκικί, η νομική εκπροσώπηση του ζευγαριού κατά τη διάρκεια της δίκης απορρίφθηκε.

LEFT.gr 31.01.2023

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Αυτό το άστέρι είναι για όλους μας (απόσπασμα)

v

Θά 'θελα να φωνάξω τ' όνομά σου, αγάπη, μ' όλη μου την δύναμη.
Νά τ' ακούσουν οι χτίστες απ' τις σκαλωσιές και νά φιλιοῦνται με τόν ήλιο
νά τὸ μάθουν στὰ καράβια οἱ θερμαστὲς καὶ ν' ἀνασάνουν ὅλα τὰ τριαντάφυλλα
νά τὸ μάθουν τὰ παιδιὰ γιὰ νὰ μὴν φοβοῦνται τὸ σκοτάδι,
νά τὸ λένε τὰ καλάμια στὶς ἀκροποταμιές, τὰ τρυγόνια πάνω στοὺς φράχτες
νά τ' ἀκούσουν οἱ πρωτεύουσες τοῦ κόσμου καὶ νὰ τὸ ξαναποῦνε μ ὅλες
τὶς καμπάνες τους
νά τὸ κουβεντιάζουνε τὰ βράδια οἱ πλούστρες χαϊδεύοντας τὰ πρησμένα χέρια τους.
Νά τὸ φωνάξω τόσο δυνατὰ πὺ νὰ μὴν ξανακοιμηθεῖ κανένα ὄνειρο στὸν κόσμο
καμιὰ ἐλπίδα πὰ νὰ μὴν πεθάνει
Νά τ' ἀκούσει ὁ χρόνος καὶ νὰ μὴν σ' ἀγγίξει, αγάπη μου, ποτέ.

Τάσος Λειβαδίτης, 1952

A. «Σύμφωνα με την κ. Κούρτογλου νέες ευκαιρίες»: στο συγκεκριμένο απόσπασμα του κειμένου 1, η κ. Κούρτογλου και ο κ. Καμπούρης εξηγούν το ότι «οι σχέσεις είναι χειρότερες και πιο περίπλοκες από ότι παλιότερα». Συνοψίστε τις απόψεις τους σε 60-70 λέξεις.

Μονάδες 20

B1. Με αναφορές στα δύο κείμενα, συγκρίνετε την αντιμετώπιση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των δύο φύλων ανάμεσα στην Ελλάδα και το Ιράν.

Μονάδες 10

B2α. Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου 1 συνυπάρχει βεβαιότητα και πιθανολόγηση. Αφού εντοπίσετε από μια εκφραστική επιλογή για το καθένα (μονάδες 4), εξηγήστε τη χρήση των συγκεκριμένων τροπικότητων, αλλά και το λόγο συνύπαρξής τους στην ίδια παράγραφο (μονάδες 4).

B2β. Εντοπίστε στο κείμενο 2 τρία στοιχεία που επιβεβαιώνουν το γραμματειακό είδος στο οποίο ανήκει (μονάδες 3) και εξηγήστε το ρόλο τους (μονάδες 4).

Μονάδες 15

B3. «Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι υπάρχει μια τέτοια τάση, ειδικά στις νεαρές ηλικίες. Η σχέση με το κινητό και τα social έχει γίνει στην κυριολεξία δεύτερη φύση σε αυτές τις ηλικίες.»: Μετασχηματίστε το συγκεκριμένο απόσπασμα της τελευταίας παραγράφου από ευθύ σε πλάγιο λόγο (μονάδες 5), επισημαίνοντας την αλλαγή στο ύφος του κειμένου (μονάδες 5).

Μονάδες 10

Γ. Το ποιητικό υποκείμενο αποδίδει στην αγάπη συγκεκριμένες ιδιότητες-δυνάμεις. Ποιες είναι αυτές και με ποιους κεντρικούς δείκτες αναδεικνύονται; Εσείς ποια θα ξεχωρίζατε ως την πιο σημαντική;

Μονάδες 15

Δ. Μετά την ανάγνωση των κειμένων που προηγήθηκαν, δημοσιεύετε σε νεανικό περιοδικό ένα άρθρο γνώμης 350-400 λέξεων, στο οποίο καταγράφετε τον προβληματισμό σας σχετικά με τον έρωτα και την αγάπη σήμερα. Συγκεκριμένα, για ποιους λόγους θεωρείτε ότι οι σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων διέρχονται κρίση στις μέρες μας; Μπορεί πράγματι να απειλήσει τις σχέσεις των ανθρώπων η χρήση του διαδικτύου;

Μονάδες 30

Ευχόμαστε επιτυχία!!!